

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

20 iunie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,

Judecătorii Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

juducând, fără citarea părților, recursurile ordinare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2017, declarate de avocatul Mămăligă Igor în numele inculpatului Marișceac Ghenadie și avocatul Vizitiu Victor în numele inculpatului Marișceac Petru, în cauza penală privindu-i pe

Marișceac Ghenadie Xxxx, născut la xxxxxx, originar și domiciliat în s.Xxxxxxxx, r-nul Xxxxxxxx

și

Marișceac Petru Xxxx, născut la xxxxxx, originar și domiciliat în s.Xxxxxxxx, r-nul Xxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 15.02.2016 – 07.04.2016;

2. Instanța de apel: 23.05.2016 – 14.02.2017;

3. Instanța de recurs: 19.04.2017 – 20.06.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 07 aprilie 2016, Marișceac Ghenadie și Marișceac Petru, învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art.164 alin.(2) lit.e) Cod penal, au fost achitați, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală, Marișceac Ghenadie și Marișceac Petru au fost învinuiți în faptul că, la 24 decembrie 2015, ora 02.00, împreună și după o înțelegere prealabilă cu o persoană în privința căruia procesul penal este disjuns în procedură separată, aflându-se în stradă, în s.Cimișeni, r-nul Criuleni, intenționat, având scopul răpirii persoanei, s-au apropiat de Sîrbu Anatolie, căruia i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului, după care l-au apucat de mâini și în mod forțat l-au urcat în portbagajul automobilului de model „BMW”, cu n/î B 812 AK, deplasându-se la domiciliul lui Rabei Ion din aceeași localitate, unde la fel i-au aplicat lovituri cu pumnii și picioarele, cauzându-i vătămări corporale ușoare sub formă de plagă, echimoză pe față, hemoragie în sclera ochiului stâng, trauma dintelui 21, care duc la dereglarea sănătății de scurtă durată.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima

instanță, prin care Gh.Marișceac și P.Marișceac să fie recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.164 alin.(2) lit.e) Cod penal la câte 8 ani închisoare, fiecare, în penitenciar de tip semiînchis, pe motiv că instanța a dat o apreciere eronată probelor, precum și nu a motivat respingerea declarațiilor părții vătămate și a martorilor de la faza urmăririi penale, date imediat după comiterea infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2017, a fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Marișceac Ghenadie și Marișceac Petru au fost recunoscuți vinovați și condamnați în comiterea infracțiunii prevăzute de art.164 alin.(2) lit.e) Cod penal la câte 6 ani și 6 luni închisoare, fiecare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

4.1. Pentru a pronunța hotărârea dată, instanța de apel a constatat că Marișceac Ghenadie și Marișceac Petru, la 24 decembrie 2015, ora 02.00, împreună și după o înțelegere prealabilă cu o altă persoană, aflându-se în stradă, în s.Cimișeni, r-nul Criuleni, intenționat, având scopul răpirii persoanei, s-au apropiat de Sîrbu Anatolie, căruia i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului, după care l-au apucat de mâini și în mod forțat l-au deplasat la domiciliul lui Rabei Ion din aceeași localitate, unde la fel i-au aplicat lovituri cu pumnii și picioarele, cauzându-i vătămări corporale ușoare sub formă de plagă, echimoză pe față, hemoragie în sclera ochiului stâng, trauma dintelui 21, care au dus la dereglarea a sănătății de scurtă durată.

În motivarea concluziei date, instanța de apel a indicat că, vinovăția inculpaților Gh.Marișceac și P.Marișceac de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.164 alin.(2) lit.e) Cod penal, cert se dovedește prin probele prezente în sprijinul învinuirii, și anume prin declarațiile date la urmărirea penală de către partea vătămată A.Sîrbu și martorul M.Rogai - concubina lui A.Sîrbu, care este și martor ocular la comiterea infracțiunii, a martorilor A.Sîrbu, O.Baractaru, O.Șved, cât și actele cauzei - procesele-verbale de cercetare la fața locului, prin care a fost cercetată gospodăria lui I.Rabei din 24.12.2015, de examinare a automobilului de model „BMW 520I”, cu n/î A 812 AK de culoare neagră, din 24.12.2015; raportul de expertiză medico-legală nr.491 din 24.12.2015 în privința lui A.Sîrbu, care coroborează între ele, cât și cu întreaga sistemă de probe analizată și apreciată în cadrul instanței de apel, prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a apreciat critic declarațiile părții vătămate A.Sîrbu date în ședința primei instanțe și instanța de apel, unde a relatat că dânsul nu a fost răpit și nu a fost pus în portbagaj de către inculpați, ci a fost lovit în ograda lui I.Rabei doar de către P.Marișceac, pe motiv că acestea sânt în contradicție cu cele date în cadrul urmăririi penale și nu corespund adevărului.

Instanța a conchis că declarațiile martorului M.Rogai date în cadrul urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești, și declarațiile martorului A.Sîrbu sunt utile și coroborează cu cele ale părții vătămate care confirmă faptul că inculpații forțat l-au urcat pe A.Sîrbu în portbagajul automobilului și s-au deplasat la domiciliul lui I.Rabei.

La fel, instanța de apel a considerat că declarațiile martorilor I.Rabei, A.Punga, I.Matveev, S.Evtodiev, S.Ermoșco, I.Bujor, G.Oxanii nici într-un caz nu-i dezvinovătesc pe inculpați de comiterea infracțiunii imputate, deoarece în ședința instanței de apel au

fost prezentate probe, care din punct de vedere a pertinentei, concludenței și al coroborării lor indică incotestabil că inculpații au comis infracțiunea imputată.

Prin urmare, instanța a conchis că este incorectă soluția primei instanțe, care a dat o apreciere eronată probelor, precum și nu a motivat respingerea declarațiilor părții vătămate și a martorilor audiați în cadrul urmăririi penale, depuse imediat după comiterea infracțiunii, dispunând neîntemeiat achitarea inculpaților, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

La fel, instanța de apel a menționat că, nerecunoașterea vinovăției de către Gh.Marișceac și P.Marișceac, nu echivalează cu achitarea acestora, deoarece au fost prezentate probe, care indică cert că inculpații au comis infracțiunea imputată, iar versiunea lor, precum că nu l-au dus forțat pe A.Sîrbu la I.Rabei, și nu i-au aplicat lovituri cu pumnii și picioarele, nu i-au cauzat vătămări corporale ușoare, nu-i dezvinovățesc de comiterea infracțiunii încriminate, fiind o metodă de apărare în scopul eschivării de la răspunderea penală pentru faptele comise.

În rezultat, instanța de apel, la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă, ținând cont de prevederile art.6, 7, 61, 75-78 Cod penal, și anume de gravitatea infracțiunii comise, de motivul acesteia, de persoana celor vinovați, de faptul că dâșii anterior nu au fost condamnați, că nu și-au recunoscut și nu și-au conștientizat vina, prin urmare nu se căiesc, a considerat că corijarea și reeducarea lor este posibilă doar cu aplicarea pedepsei închisorii, cu privarea lor reală de libertate.

5. Împotriva deciziei nominalizate, au declarat recursuri ordinare avocatul I.Mămăligă în numele inculpatului Gh.Marișceac și avocatul V.Vizitiu în numele inculpatului P.Marișceac care, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței primei instanțe, pe motiv că instanța a dat o apreciere juridică greșită faptei, fără a acorda probelor deplină eficiență conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală; - instanța și-a bazat concluziile de vinovăție a inculpaților pe probele examinate de prima instanță, care i-a achitat, nefiind prezentată în instanța de apel nici o probă nouă; - partea vătămată, cât și apărătorul ei nu au susținut apelul procurorului; - instanța de apel a pus la baza învinuirii declarațiile date de partea vătămată la urmărirea penală, de care acesta încă la urmărirea penală s-a dezis de ele, ignorând declarațiile date în cadrul instanțelor de fond, care sunt confirmate și prin alte probe; - martorul ocular M.Rogai, atât la urmărirea penală, cât și în cadrul instanțelor de fond a declarat că A.Sîrbu nu a fost forțat să se urce în automobil, ci s-a deplasat benevol la gospodăria lui I.Rabei; - declarațiile martorilor O.Baractaru, I.Rabei, A.Punga, I.Matveev, S.Eftodiev, S.Ermașco, I.Bujor și G.Oxanii neîntemeiat au fost apreciate critic, ele nedemonstrând răpirea lui A.Sîrbu; - declarațiile martorului O.Șved au fost puse la baza condamnării inculpaților, aceasta nefiind audiată nici în prima instanță, nici în cea de apel; - conform procesului-verbal de cercetare la fața locului „aspectul portbagajului este îngrijit, precum și salonul în care nu s-a depistat careva semne, obiecte sau lucruri ce ar indica că a fost transportată o persoană fără dorința ei”, astfel instanța nu și-a motivat legal soluția adoptată și nu a relevat temeiurile de fapt și de drept care au dus la condamnarea inculpaților, pronunțând o hotărâre neîntemeiată și nemotivată, care nu cuprinde circumstanțele constatate, pentru care s-au respins probele prezentate în sprijinul apărării.

6. Judecând recursurile în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia expusă în referința procurorului, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursurilor ca fiind vădit neîntemeiate, Colegiul penal consideră că recursurile ordinare urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În conformitate cu art.414 Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța verifică declarațiile și probele examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea lor în procesul-verbal. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin în scopul constatării circumstanțelor care au importanță pentru aflarea adevărului în cauză.

În baza acestor prevederi legale Colegiul penal conchide că, aceste procedee probatorii nu au fost îndeplinite de instanța de apel, care a ajuns la soluția de admitere a apelului declarat de procuror.

Contrar prevederilor art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel judecând apelul nu a verificat minuțios și obiectiv fiecare probă separat sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludentei, iar în ansamblul - din punct de vedere al coroborării lor, ceea ce contravine prevederilor dispoziției menționate, așa că argumentele invocate de partea apărării în recursuri își găsesc reflectare în starea reală a lucrurilor statuată în cauza dată.

Astfel, deși instanța de apel a verificat declarațiile martorului ocular M.Rogai date în cadrul urmăririi penale, cât și din cadrul instanței de fond, care a relatat că *„...automobilul era de culoare roșie, în automobil se afla P.Marișceac iar alături se afla Gh.Scutelnic. Ambii au coborât din automobil... s-au apropiat de concubina Anatolie”*, *„...automobilul a fost lăsat în stradă după care la solicitarea de a se clarifica, concubina ei a zis că este de acord să meargă la domiciliul lui I.Rabei ca să se clarifice...A.Sîrbu nu a fost urcat în portbagajul automobilului”*, *„ În acea noapte nu l-a văzut pe Gh.Marișceac nici în drum, nici în gospodăria lui I.Rabei. La poliție a dat declarații, a semnat procesul-verbal de audiere, dar nu l-a citit”*, însă a concluzionat că aceste declarații *„...sunt utile, veridice și coroborează cu declarațiile părții vătămate și care confirmă faptul că anume inculpații Gh.Marișceac și P.Marișceac, forțat, l-au urcat pe A.Sîrbu în portbagajul automobilului și s-au deplasat la domiciliul lui I.Rabei din aceeași localitate... ”*.

La fel, instanța de apel în decizia sa, reținând declarațiile părții vătămate A.Sîrbu și a martorului M.Rogai, a făcut concluzii contradictorii referitor la evenimentele din seara de

23.12.2015, astfel, constatând fapta reținută în seama inculpaților, instanța a indicat că aceștia din urmă „...l-au luat de mâini pe A.Sîrbu și l-au dus în gospodăria lui I.Rabei...”, iar ulterior, în motivarea hotărârii a indicat că „...s-au apropiat de A.Sîrbu, i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, după care l-au apucat de mâini și în mod forțat l-au urcat în portbagajul automobilului de model BMW, cu n/i B 812 AK și s-au deplasat la domiciliul lui I.Rabei din aceeași localitate” (f.d.122, 130 v.2).

Totodată, în confirmarea vinovăției inculpaților, instanța de apel a reținut declarațiile martorului A.Sîrbu, fără a le da o apreciere corespunzătoare, deoarece acesta a declarat că „nici în ogradă, nici la poarta gospodăriei lui I.Rabei nu se afla nici un mijloc de transport, însă la aproximativ 100 metri de la casa acestuia se afla un automobil de culoarea neagră. ...A.Sîrbu i-a spus că s-a certat cu P.Marișceac... cu Gh.Marișceac nu a avut careva discuții. Vecina O.Șved i-a spus că în acea seară a văzut că A.Sîrbu a discutat cu P.Marișceac...”.

Tot în sensul confirmării vinovăției inculpaților instanța a reținut și declarațiile martorului O.Baractaru, care a relatat că „în gospodăria lui I.Rabei erau...A.Sîrbu, P.Marișceac, I.Rabei. Gh.Marișceac nu era acolo”. Mai mult, instanța de apel, contrar prevederilor art.414 alin.(6) Cod de procedură penală, a pus la baza condamnării inculpaților declarațiile martorului O.Șved, care nu a fost audiată nici în prima instanță, nici în instanța de apel.

Colegiul constată că instanța de apel, reținând declarațiile părții vătămate și a martorilor descrise mai sus, pripit a ajuns la concluzia că declarațiile martorilor A.Punga, I.Matveev, S.Evtodiev, S.Ermoșco, I.Bujor, G.Oxanii, care au declarat că Gh.Marișceac s-a aflat în barul „Oxanii” aproximativ până la ora 02.00-02.30, unde i-a servit pentru pomenirea tatălui său, care decedase, nu-l dezvinovătesc pe acesta de comiterea infracțiunii imputate, fără a le da o apreciere, prin prisma prevederilor art.100-101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și coroborării lor reciproce.

De asemenea, instanța a indicat că vinovăția inculpaților se dovedește și prin actele cauzei - procesele-verbale de cercetare a gospodăriei lui I.Rabei și de examinare a automobilului de model „BMW 520I”, cu n/i A 812 AK, din 24.12.2015. Însă, potrivit conținutului acestor procese-verbale nu s-a constatat careva semne ce ar indica că în portbagaj s-ar fi aflat vre-o persoană, dimpotrivă din ele rezultă că „aspectul portbagajului este îngrijit, precum și salonul în care nu s-a depistat careva semne, obiecte sau lucruri ce ar indica că a fost transportată o persoană fără dorința ei”.

În sensul celor relatate mai sus, Colegiul penal va reține că, în activitatea de stabilire a adevărului, elementele care duc la realizarea cunoașterii sânt dovezile. Articolul 99 Cod de procedură penală, enunță că, în procesul penal, probatoriul constă în invocarea de probe, propunerea de probe, admiterea și administrarea lor în scopul constatării circumstanțelor care au importanță pentru cauză.

Potrivit art.93 Cod de procedură penală, probele sânt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul Cod, care servesc la constatarea existenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei. Potrivit alin.(2) al acestei norme,

ca probe sânt considerate declarațiile inculpatului, ale părții vătămate, a martorilor, raportul de expertiză, constatările medico-legale ș.a., obținute în conformitate cu prevederile legii.

Aprecierea completă și justă a probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute. Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legatură cu cauza, tot ce este vag și nesigur. În cadrul operației de sinteză, probele sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă. Această concluzie trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, soluție ce trebuie să fie motivată astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal constată că prevederile legii procesual penale sus menționate nu au fost respectate întocmai la judecarea apelului, deoarece probele enunțate *supra* nu au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluziile făcute de instanța de apel sânt formale și premature, fără să fi fost elucidate faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, ceea ce ține de motivarea soluției.

Colegiul penal atestă că, motivarea clară, convingătoare și pertinentă a hotărârii constituie o garanție pentru părțile din proces în fața eventualului arbitrar judiciar și singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a se putea exercita controlul judiciar.

Motivarea soluției pronunțate de instanța de judecată constituie o îndatorire care înlătură orice aspect discreționar în realizarea justiției, dând părților din proces posibilitatea să-și formeze convingerea cu privire la legalitatea și temeinicia soluției adoptate, iar instanței de recurs elementele necesare pentru exercitarea controlului judiciar.

Colegiul constată că, în cauză, instanța de apel nu și-a motivat decizia pronunțată și aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, examinând cauza penală prezentă fără a da apreciere corespunzătoare probelor care urmau să fie cercetate sub toate aspectele.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că instanța de apel la judecarea apelului a comis erori de drept, prevăzute de art.427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală, deoarece se referă la procedura de motivare a soluției instanței de apel și se consideră temei de recurs.

Potrivit art.435 alin. (1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

La noua rejudecare a cauzei instanța de apel are obligația să înlătore erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, avînd în vedere prevederile art.93, 95, 101 Cod de procedură penală, concomitent verificându-se și motivele invocate în recursurile ordinare în limita competenței, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținînd cont de motivele expuse în pct.6 al prezentei decizii și, în dependență de datele obținute, să

pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.434, art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de avocatul Mămăligă Igor în numele inculpatului Marișceac Ghenadie și avocatul Vizitiu Victor în numele inculpatului Marișceac Petru, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2017, în privința lui Marișceac Ghenadie și Marișceac Petru și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Marișceac Ghenadie și Marișceac Petru urmează a fi liberați imediat din penitenciar, dacă aceștia nu execută pedeapsa închisorii în baza altor hotărâri judecătorești sau altă măsură preventivă - arestul.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, pronunțată integral la 11 iulie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Ion Guzun